

РЕШЕНИЕ

№ 5595

гр. София, 11.02.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 40 състав, в
публично заседание на 29.01.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Дилиана Николова

при участието на секретаря Евелина Пеева, като разгледа дело номер **8169** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във вр. с чл.40, ал.2 от Закона за достъп до обществена информация /ЗДОИ/.
Образувано е по жалба на Ц. И. И., подадена чрез адв.Й., срещу мълчалив отказ за предоставяне на достъп до обществена информация на ректора на Техническия университет, [населено място] по Заявление от 01.06.2025г.

Жалбоподателят моли за отмяната на оспорения отказ като незаконосъобразен. Твърди, че след като получил уведомление за отстраняване на нередовности – уточняване предмета на заявлението, подал уточнение още на 27.06.2025г. Считано от тази дата започнал да тече 14-дневният срок за произнасяне по заявлението, но до момента на подаване на жалбата, такова не последвало, макар ответникът да е задължен субект по см. на чл.3 от закона. От друга страна търсената информация представлявала обществена такава, съгласно законната дефиниция, поради което и за ректора на Техническия университет възникнало задължение за произнасяне. Непроизнасянето му в срок формирало мълчалив отказ, който е незаконосъобразен поради неспазване на изискването за форма. В случая освен посоченото бил налице и надделяващ обществен интерес от предоставяне на исканата информация. Претендира присъждане на направените разноски. В съдебно заседание, изложеното в жалбата и направеното с нея искане се поддържат чрез адв.Й..

Ответникът по оспорването, чрез юрк.В. в съдебно заседание, моли за отхвърляне на жалбата като неоснователна като се позовава на приложението на чл.29, ал.2 ЗДОИ. Твърди, че макар и да е задължен субект, за ответника не е възникнало задължение за произнасяне по подаденото заявление, тъй като жалбоподателят в предоставения му срок не е уточнил исканата информация.

Понятието „информационно обслужване“ посочва, че е общо и така, както е формулирано в уточнението не позволява произнасяне по заявлението, тъй като се касае за огромен обем информация. Счита, че жалбоподателят е упражнил правото си на достъп до информация недобросъвестно и претендира, че в случая е налице злоупотреба с право. Възразява срещу прекомерността на претендираното от жалбоподателя адвокатско възнаграждение.

Прокурор от Софийска градска прокуратура, редовно призована, не взема участие в производството по делото и не изразява становище по законосъобразността на оспорения акт.

Административен съд София-град, след като обсъди релевираните с жалбата основания и прецени събраните по делото доказателства, намира за установено следното от фактическа и правна страна:

Жалбата е допустима – подадена е срещу подлежащ на оспорване пред съд индивидуален административен акт, от лице, което е адресат на акта и което е неблагоприятно засегнато от него, т.е. при наличие на правен интерес от оспорването, в преклузивния срок по чл.149, ал.2 АПК. Съгласно последната разпоредба мълчаливият отказ или мълчаливото съгласие може да се оспори в едномесечен срок от изтичането на срока, в който административният орган е бил длъжен да се произнесе. От своя страна разпоредбата на чл.28, ал.1 ЗДОИ предвижда, че заявленията за предоставяне на достъп до обществена информация се разглеждат във възможно най-кратък срок, но не по-късно от 14 дни след датата на регистриране. Според чл.29, ал.1, изр.2-ро ЗДОИ, когато задълженият субект е поискал уточняване на предмета на заявлението, този 14-дневен срок започва да тече от датата на уточняването на предмета на исканата обществена информация.

В случая уточнението е подадено на 27.06.2025г., получено е на 30.06.2025г. или срокът за произнасяне изтича на 14.07.2025г., вкл. Считано от тази дата срокът за обжалване на мълчаливия отказ изтича на 15.08.2025г., а жалбата, по която е образувано настоящото производство е заведена в регистратурата на съда на 30.07.2025г. или в преклузивния срок за оспорване.

Разгледана по същество, жалбата е основателна по следните съображения:

Административното производство е образувано по подадено от жалбоподателя на 30.05.2025г. чрез Системата за сигурно електронно връчване /ССЕВ/ заявление за достъп до обществена информация, получено в Техническият университет на 02.06.2025г., с което той поискал предоставяне по реда на ЗДОИ на следната информация: 1. Копия от сключените договори за информационно обслужване от страна на университета от началото на 2020г. до края на 2024г. 2. На каква стойност са съответните договори. Като предпочитана форма на достъп е посочено по електронен път чрез ССЕВ.

До жалбоподателя е изпратено Уведомление изх.№ 21-00-321/24.06.2025г., с което на основание чл.29, ал.1 ЗДОИ му е предоставен 30-дневен срок за уточняване предмета на заявлението – конкретизиране на исканата информация, тъй като понятието информационно обслужване е много общо и не става ясно дали се иска разработка и/или доставка на разнороден софтуер с лицензионни права, вкл. специализиран за научна работа, поддържане на уебсайтове, изграждане на комуникационни мрежи, абонаменти за печатни издания или друго.

Уведомлението е връчено на оспорващия чрез ССЕВ на 27.06.2025г. като още в същия ден той е изпратил до ответната страна уточнение, в което посочва основните правни характеристики на гражданскоправния договор.

Уточнението е постъпило при ответника на 30.06.2025г. като страните не спорят, че до изтичане на 14-дневния срок считано от тази дата, по заявлението няма произнасяне.

Правото да се търси и получава информация по чл.41, ал.1 от Конституцията на Република България обхваща задължението на държавните органи, техните териториални звена и органите на местното самоуправление в Република България, да осигуряват достъп до общественозначима

информация. Обществените отношения, свързани с правото на достъп до обществена информация, както и с повторното използване на информацията от обществения сектор са уредени в ЗДОИ.

Съгласно чл.3, ал.1 ЗДОИ задължени субекти за предоставянето на обществена информация са държавните органи, техните териториални звена и органите на местното самоуправление в Република България. Според ал.2 на с.р., този закон се прилага и за достъп до обществена информация, която се създава и съхранява от: 1. публичноправни субекти, различни от тези по ал.1, включително публичноправните организации; 2. физически и юридически лица само относно извършвана от тях дейност, финансирана със средства от консолидирания държавен бюджет и средства от фондове на Европейския съюз или предоставени от Европейския съюз по проекти и програми. С оглед така посоченото и дефинициите по § 1, т.4 ДР ЗДОИ, съдът намира, че ректорът на ТУ, [населено място] е задължен субект по см. на закона. В това си качество той е длъжен да разгледа подаденото заявление за достъп до обществена информация в 14-дневен срок от регистрирането му и да се произнесе по него по някой от начините, предвидени в чл.28, ал.2 ЗДОИ като предостави достъп до търсената информация или постанови изричен отказ, в който да посочи основанията за това.

Изключение по отношение срока за произнасяне е предвидено в чл.29, ал.1 ЗДОИ, която разпоредба, както се посочи, предвижда, че когато не е ясно точно каква информация се иска или когато тя е формулирана много общо, заявителят се уведомява за това и има право да уточни предмета на исканата обществена информация. Според ал.2 на с.р., ако заявителят не уточни предмета на исканата обществена информация до 30 дни, заявлението се оставя без разглеждане.

Практиката не е единна по въпроса дали в случаите по ал.2 задълженият субект следва да се произнесе с нарочен акт. Според настоящия състав това е задължително, за да може заявителят да упражни правото си на защита, в случай на неправилна преценка от страна на органа. Страните не спорят, че в случая такова произнасяне няма, макар пълномощникът на ответника да се позовава изрично на посочената разпоредба. При липсата на такова произнасяне – оставяне на заявлението без разглеждане с нарочен акт, следва да се приеме, че е налице мълчалив отказ. Този отказ би бил законосъобразен в случай, че исканата информация не е обществена такава по см. на чл.2, ал.1 ЗДОИ или е изключена от приложното поле на закона по силата на изрична разпоредба /напр. касае предоставяне на лични данни/.

В конкретния случай жалбоподателят е поискал предоставянето на информация за сключените договори за информационно обслужване от страна на университета от началото на 2020г. до края на 2024г. под формата на копия от тях и стойността на съответните договори.

Според дефиницията по чл.2, ал.1 ЗДОИ обществена е информацията, която е свързана с обществения живот в Република България и даваща възможност на гражданите да си съставят собствено мнение относно дейността на задължените по закон субекти. Тази информация може да се съдържа в документи или други материални носители, създавани, получавани или съхранявани от задължените по ЗДОИ субекти. Следователно обществена информация съставляват всички данни относно обществения живот, съдържащи се в документи и други материални носители на данни, създавани, получавани или съхранявани от задължения субект. Обществената информация бива официална – информацията, която се съдържа в актовете на държавните органи и на органите на местното самоуправление при осъществяване на техните правомощия /чл.10 ЗДОИ/ и служебна - която се събира, създава и съхранява във връзка с официалната информация, както и по повод дейността на органите и на техните администрации /чл.11 ЗДОИ/.

Процесната информация съдът намира, че представлява обществена такава от вида служебна като с оглед обстоятелството, че се касае за разходване на публични средства е налице надделяващ

обществен интерес от предоставянето ѝ. Съдът споделя и разбирането, че законът касае предоставяне на информация от задължените субекти, но не е средство за снабдяване на заявителите с копия от документи, както е поискано в случая – заявено е получаване на копия от договорите. Последните съдържат лични данни, т.е. засягат интересите на трети лица, като независимо от разпоредбата на чл.37, ал.2 ЗДОИ могат да бъдат защитени и на друго основание – поради съдържаща се в тях информация, представляваща търговска тайна, която също е защитена от закона.

Във всеки случай обаче, задълженият субект дължи произнасяне по заявлението с нарочен акт. Видно от доказателствата по делото, ответникът не е предоставил исканата от заявителя информация, но не е постановил и мотивирано решение за отказ за предоставянето ѝ, на някое от основанията по чл.37, ал.1 ЗДОИ. Липсата на отговор от ответника в законово определения срок формира мълчалив отказ по см. на чл.58, ал.1 АПК във вр. с чл.28, ал.1 ЗДОИ, като по този начин той не е спазил изискуемата от закона форма – писмената и е допуснал съществено нарушение на административнопроизводствените правила. С оглед характера на обществените отношения, които урежда приложимият материален закон /предмета и целта на закона/ и при изричната разпоредба на чл.28, ал.2, чл.38 и чл.39 ЗДОИ за формата и съдържанието на решението, както и за връчването му, е налице императивна законова разпоредба, която изисква и задължава субектите по чл.3 от закона да се произнесат писмено по заявленията за предоставяне на достъп до обществена информация.

Съдът не споделя възражението на ответника, че жалбоподателят не е уточнил предмета на заявлението. Действително понятието „информационно обслужване“ включва широк набор от дейности като най-общо може да се приеме, че това е дейност по разработване на информационни системи, администриране и поддръжка на информационни системи, комуникационни и мрежови връзки, мониторинг и защита от нерегламентиран достъп, инфраструктура, обучение и консултации на работещите с тях. Посоченото от оспорващия в уточнението от 27.06.2025г. насочва именно към този вид дейности, поради което не създава неяснота в предмета на заявлението до степен невъзможност за произнасяне. В случай, че обемът на исканата информация действително е толкова голям, колкото твърди процесуалният представител на ответника, задълженият субект би могъл да промени формата, под която да предостави достъп, в съответствие с чл.27, ал.1, т.1 и т.2 ЗДОИ.

По изложените съображения съдът намери оспорения мълчалив отказ за незаконосъобразен и като такъв той следва да бъде отменен.

При този изход на спора на жалбоподателя се следват разноси като с оглед липсата на фактическа и правна сложност на делото и константната съдебна практика по въпроса, съдът намира за основателно възражението на ответната страна за прекомерност на претендираното адвокатско възнаграждение, макар същото да е в предвидения в чл.8, ал.3 от Наредба № 1/09.07.2004г. минимум от 1000 лева. Посочените в наредбата размери на адвокатските възнаграждения не са обвързващи за съда съгласно Решение на Съда на Европейския съюз от 25 януари 2024г. по дело С-438/22 по преюдициално запитване, отправено от Софийски районен съд. С решението на СЕС е прието, че член 101, параграф 1 ДФЕС във връзка с член 4, параграф 3 ДЕС следва да се тълкува в смисъл, че ако се установи, че наредба, която определя минималните размери на адвокатските възнаграждения и на която е придаден задължителен характер с национална правна уредба, противоречи на посочените разпоредби, националният съд е длъжен да откаже да я приложи, както и че национална уредба, съгласно която, от една страна, адвокатът и неговият клиент не могат да договорят възнаграждение в размер по-нисък от минималния, определен с наредба, приета от съсловна организация на адвокатите като Висшия адвокатски

съвет, и от друга страна, съдът няма право да присъди разноски за възнаграждение в размер по-нисък от минималния, трябва да се счита за ограничение на конкуренцията "с оглед на целта" по смисъла на тази разпоредба от ДФЕС. Изрично е посочено, че при наличието на посочените ограничения не е възможно позоваването на легитимни цели, както и че националният съд е длъжен да откаже да приложи тази национална правна уредба спрямо страната, осъдена за разноски, включително и когато предвидените в тази наредба минимални размери отразяват реалните пазарни цени на адвокатските услуги - Определение № 7722 от 10.07.2025г. по адм. д. № 5387/2025г., V отд. на ВАС. При съобразяване на посоченото съдът намира, че размер от 500 лева е адекватен както на фактическата и правна сложност на делото, така и на обема осъществена правна помощ и представителство като тези разноски следва да бъдат присъдени в полза на адвоката, с оглед обстоятелството, че същият е предоставил безплатна адвокатска помощ в хипотезата по чл.38, ал.1, т.2 от Закона за адвокатурата. Водим от горното и на основание чл.172, ал.2, чл.173, ал.2, чл.174 и чл.143, ал.1 АПК, Административен съд София-град, Второ отделение, 40-ти състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалбата на Ц. И. И. мълчалив отказ за предоставяне на достъп до обществена информация на ректора на Техническия университет, [населено място] по Заявление от 02.06.2025г.

ИЗПРАЩА делото като преписка на ответника за произнасяне с изричен акт по подаденото от оспорващия Заявление за достъп до обществена информация от 02.06.2025г., в срок до 14 дни от влизане в сила на настоящото решение, при съобразяване на дадените в мотивите му указания по тълкуването и прилагането на закона.

ОСЪЖДА Техническия университет, [населено място] да заплати на Ц. И. И., ЕГН [ЕГН], сумата в размер на 10 /десет/ лева или 5,11 евро /пет евро и единадесет евроцента/, представляваща разноски по производството.

ОСЪЖДА Техническия университет, [населено място] да заплати на адв.П. В. Й., Личен № [ЕГН], Софийска адвокатска колегия, сумата в размер на 500 /петстотин/ лева или 255,65 евро /двеста петдесет и пет евро и шестдесет и пет евроцента/, представляваща адвокатско възнаграждение за оказана безплатна правна помощ.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване, по арг. от чл.40, ал.3 ЗДОИ.

Решението да се съобщи на страните чрез изпращане на препис от него по реда на чл.137 АПК.

Съдия: